

SOCIĀLO
PAKALPOJUMU
AĢENTŪRA

Specializētās audžugimenes- ārpusģimenes aprūpes modeļa attīstība Latvijā

Rīga, 2017

SPA pakalpojumi un psihosociālais darbs ir fokusēts uz misiju nodrošināt bērnam drošu ģimenes vidi

Dzimtā ģimene

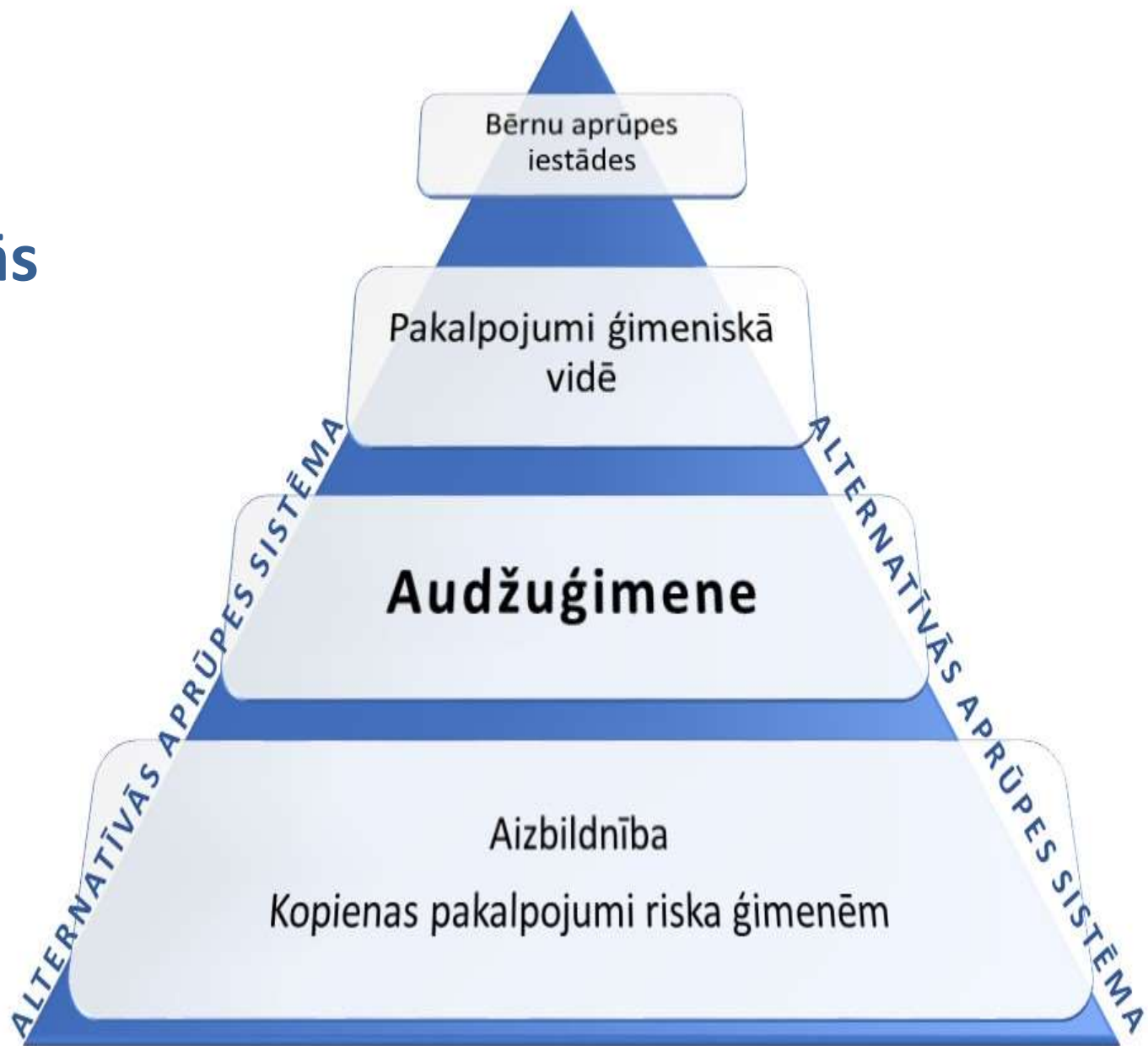
Bērns

Bērna tiesības
augt ģimeniskā
vidē

Bērnu alternatīvās aprūpes sistēmas elementi

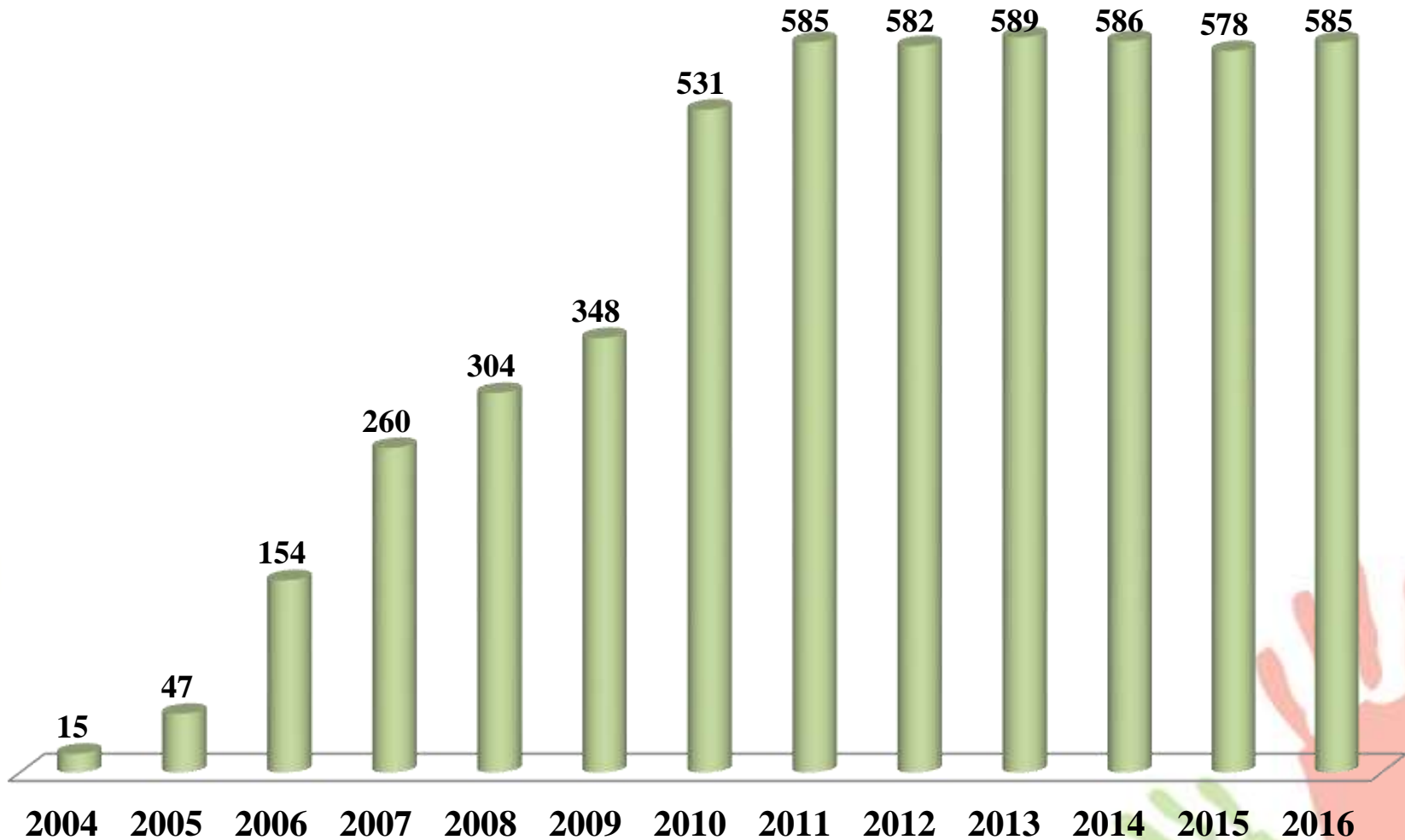

**Bērna
vajadzībās
balstītā
audžugimeņu
sistēmas
modeļa Latvijā**

PAMATPRINCIPI

Audžugimeņu skaita pieauguma tendences

Audžuģimeņu kustības attīstība Latvijā

**Kāpēc nepieciešama
audžuģimeņu specializācija?**

**Būtiskākie pavērsiena punkti
un to iemesli**

Audžuģimenēm ir atšķirīga kapacitāte

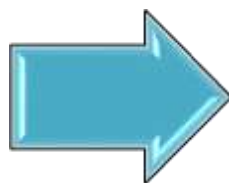
Bērni audžuģimenēs tiek ievietoti ar komplicētām grūtībām

Nepieciešamas sociālās garantijas

Esošā situācija un iecerētais modelis

No audžuģimenēm

**Vienāds statuss
Vienādas funkcijas
Visām ģimenēm
vienotas bāzes
apmācības**

Uz specializētajām
audžuģimenēm

- **Atšķirīgs statuss**
- **Atšķirīgas funkcijas**
- **Apmācību
diferencēšana
atkarībā no
specializācijas
fokusa un ģimeņu
izglītības
vajadzībām**

Oak fonda projekts “ Drošu ģimenes vidi Latvijas bērniem!”

Projekta ilgums: 01.08.2015.-31.07.2018. (3 gadi)

Mērķi:

- 1)Veicināt kvalitatīvu deinstitutionalizācijas procesa norisi bērniem, kuri ir izmitināti institūcijās,
- 2)Veicināt audžuģimeņu kustības attīstību un kapacitātes stiprināšanu, lai nodrošinātu iespēju bērniem augt ģimeniskā vidē.

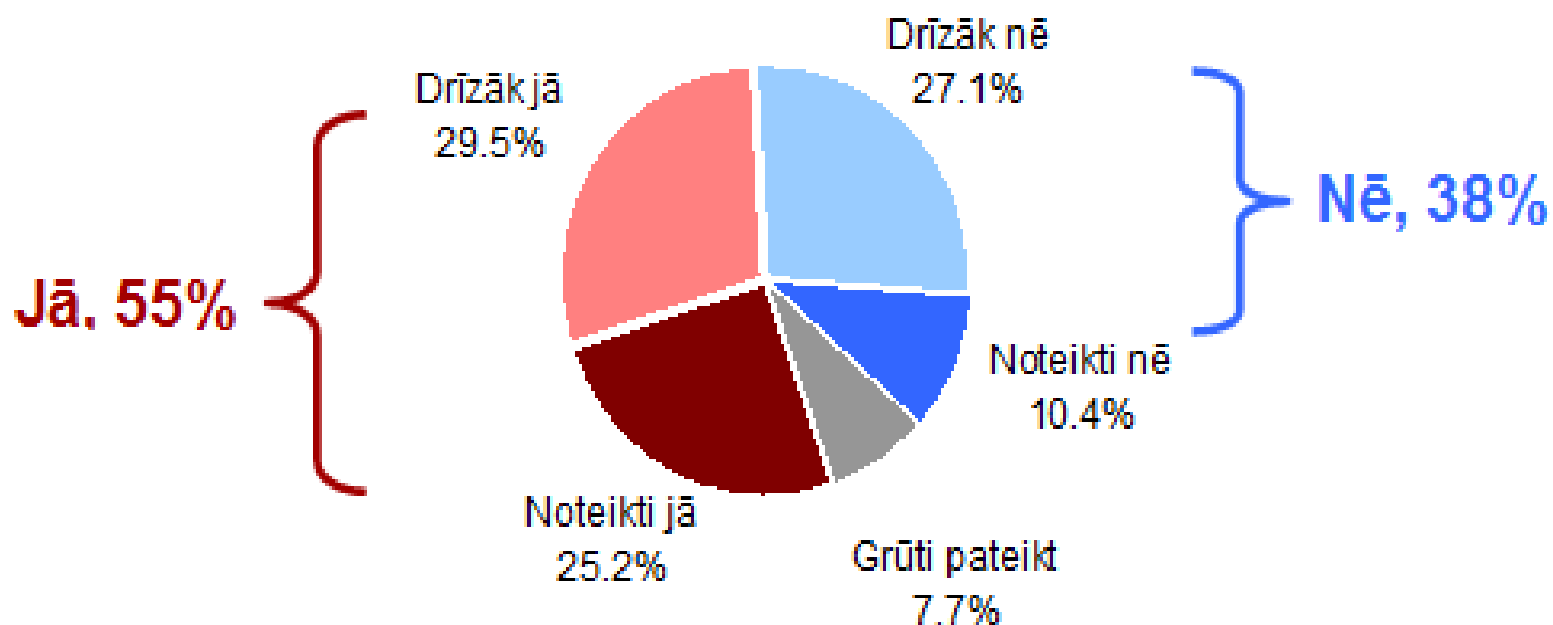
Projekta ietvaros tika veikts pētījums ar mērķi izvērtēt esošo audžuģimeņu kapacitāti , gatavību un iespējas specializēties, kā arī nepieciešamo atbalsta sistēmas modeli efektīvai audžuģimeņu institūta funkcionēšanai.

Pētījumā piedalījās 413 audžuģimenes.

Audžuģimeņu specializācijas iespējas

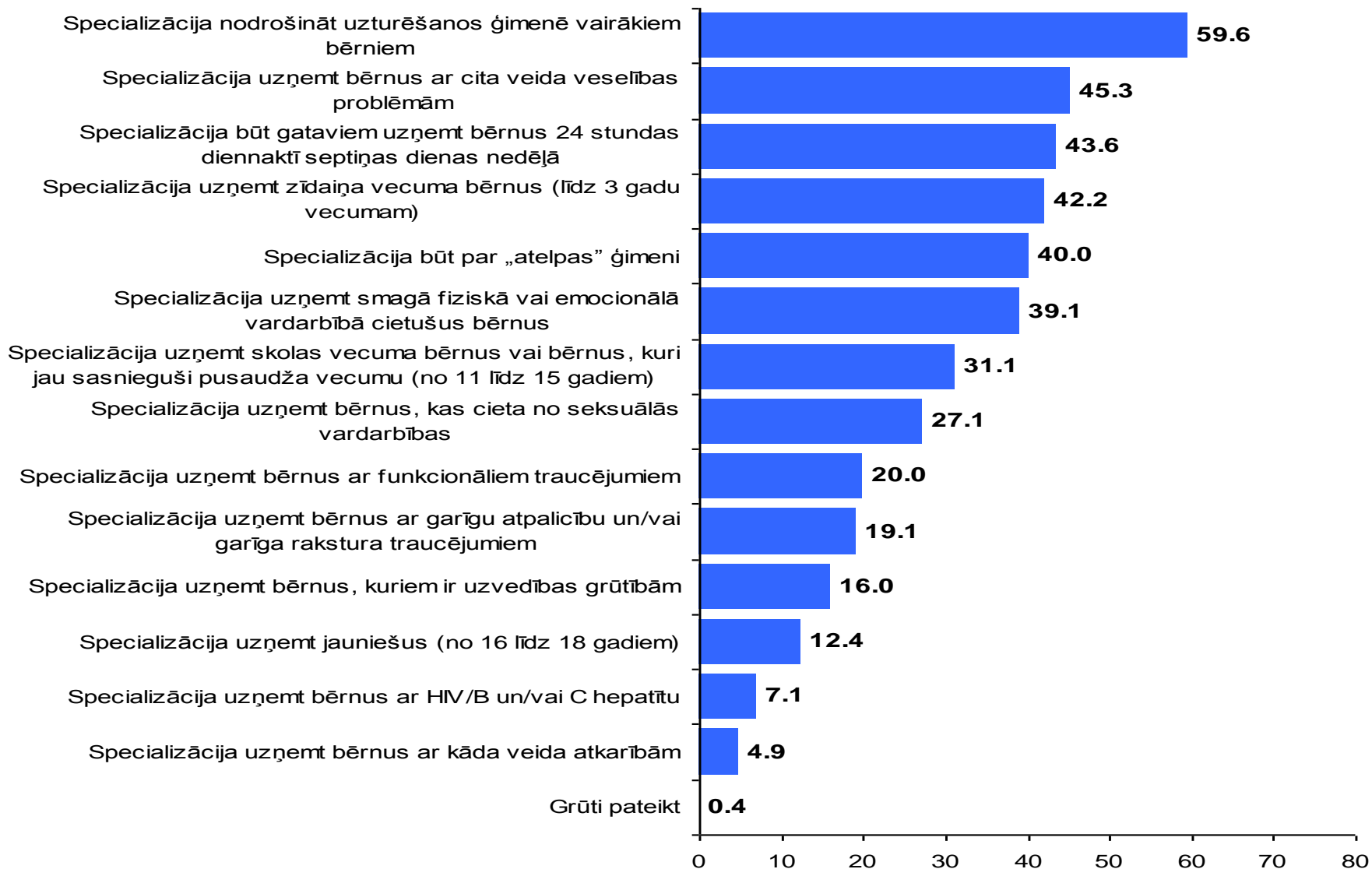
"Vai Jūsu ģimene būtu gatava specializēties, izejot noteiktas apmācības/kursus, lai kļūtu par specializēto audžuģimēni?"

Bāze: visi respondenti, n=413

"Audžuģimenēm var būt atšķirīgi specializēšanās veidi. Kāds, no šiem specializēšanās veidiem, Jūsprāt, būtu visatbilstošākais tieši Jūsu ģimenei?"

Bāze : respondenti, kuri būtu gatavi specializēties, izejot noteiktas apmācības/kursus, lai kļūtu par specializēto audžuģimeni, n=225

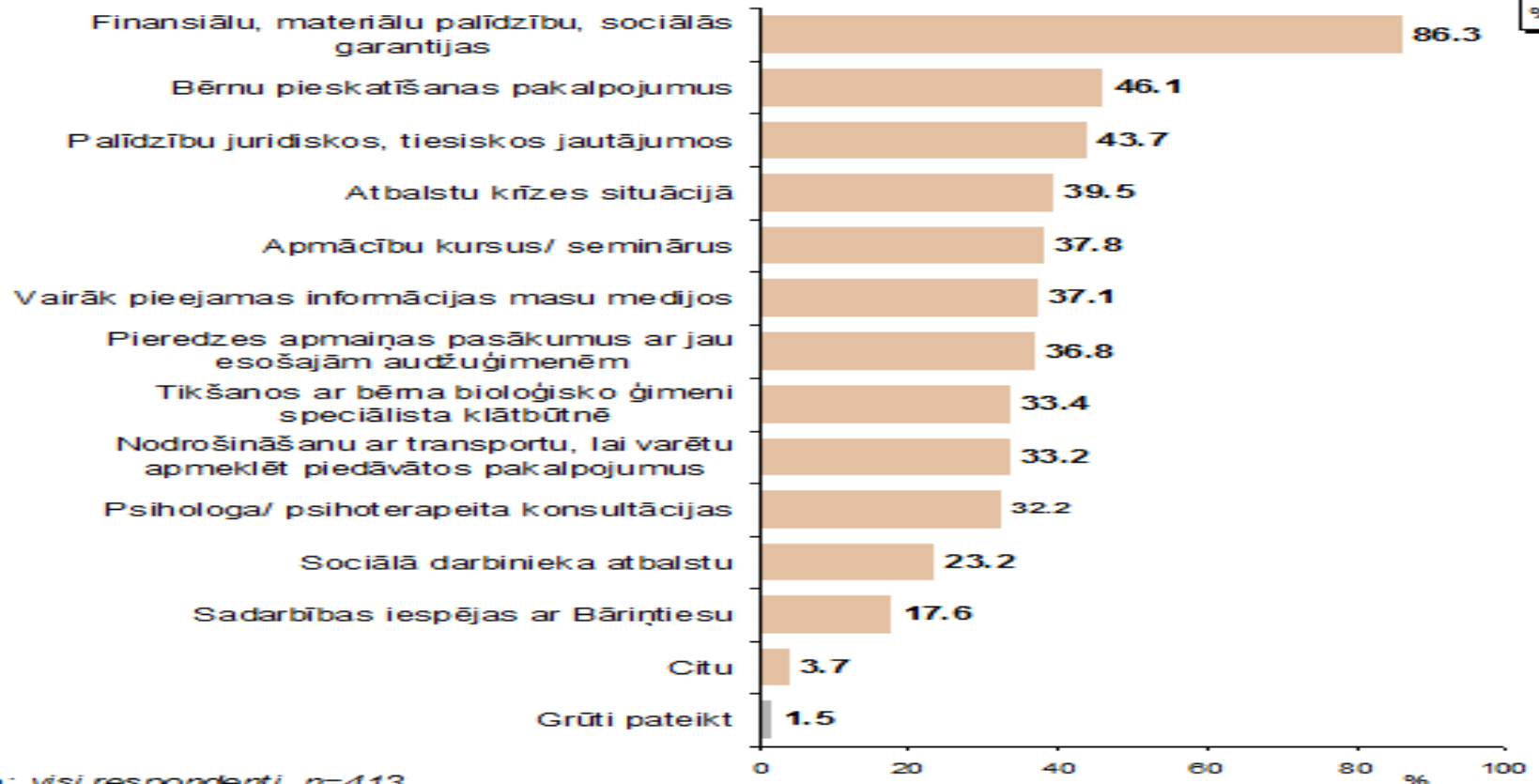
*Tā kā respondenti varēja minēt vairākas atbildes, kopējā atbilžu summa var pārsniegt 100%.

**Audžuģimeņu
veidi, ņemot
vērā bērnu,
kuri palikuģi
bez vecāku
ģādģbas
vajadzģbas**

Atbalsts audžuģimenēm

"Kādu, Jūsaprāt, pakalpojumu un palīdzību būtu nepieciešams uzlabot/pastiprināt audžuģimenēm?"

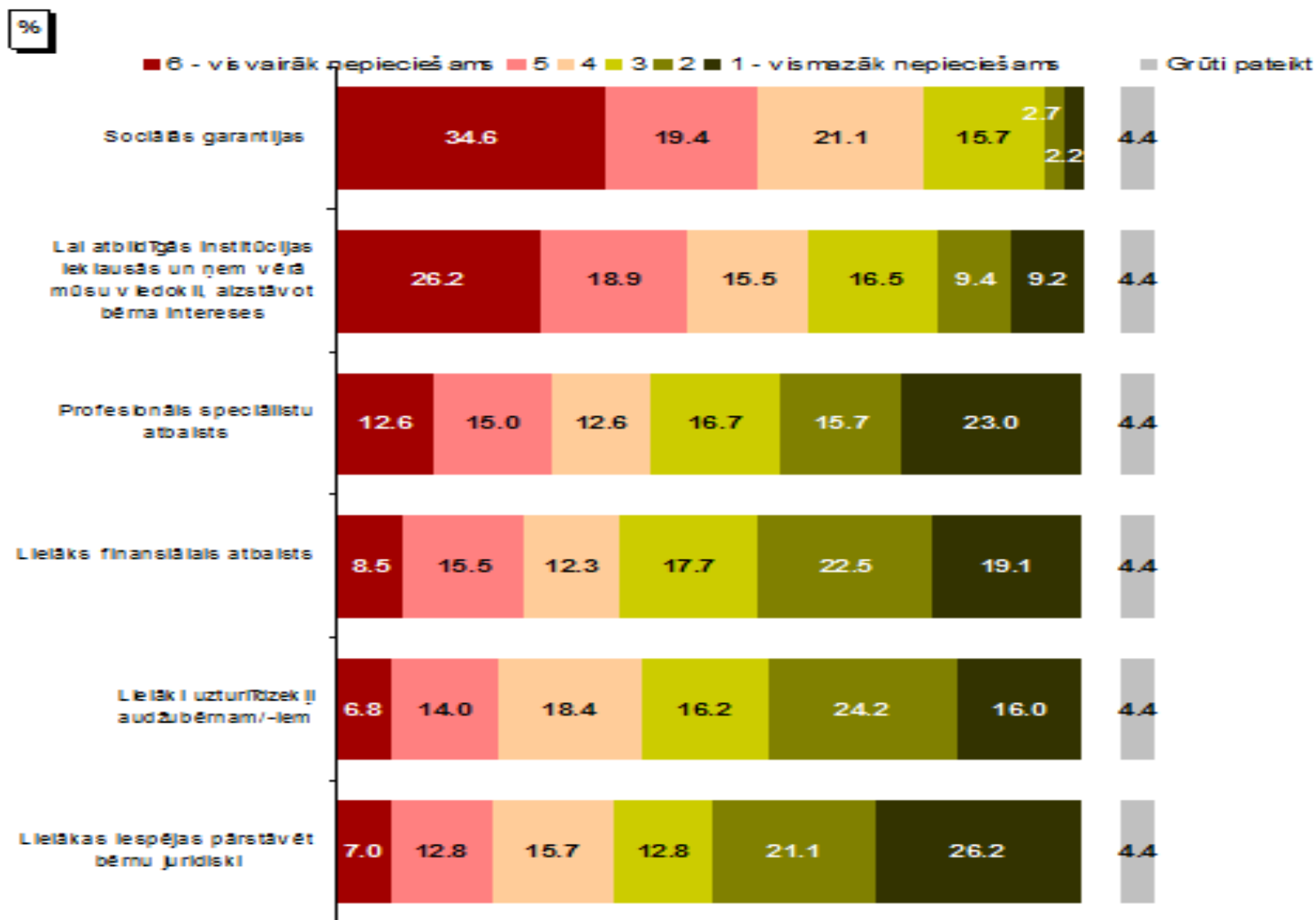

Bāze: visi respondenti, n=413

Kategorijā "Citu" ietilpst: *Nometnes bērniem (minēts 2 reizes); Atbalsta grupas, semināri pa vakariem, brīvdienās (minēts 1 reizi); Bērns slimo, vajag auklīti (ilglaicīgi, ja nevar apvienot ar darbu) (minēts 1 reizi); Es gribētu, lai šos gadus ieskaita darba stāžā (minēts 1 reizi); Kursi baltkrievu valodā (minēts 1 reizi); Nepietiekamas bērnu nometņu iespējas (minēts 1 reizi); Par stāvvietām pie pakalpojuma saņemšanas vietas (bez maksas) (minēts 1 reizi); Patiesas informācijas sniegšanu, par bēma veselības un emocionālo stāvokli, ar kādām grūtībām nāksies saskarties (minēts 1 reizi); Pilnvaras audžuģimenei lēmumu pieņemšanā medicīnas pakalpojumu izmantošanā audžuģimenei (minēts 1 reizi); Psihologa individuāls atbalsts nevis vērtēšana (minēts 1 reizi); Speciālistu konsultācijas regulāras (logopēds, fizioterapeits utml.) (minēts 1 reizi); Veselības apdrošināšana (minēts 1 reizi).*

*Tā kā respondenti varēja minēt vairākas atbildes, kopējā atbilžu summa var pārsniegt 100%.

Kas, Jūsaprāt, Jums būtu nepieciešams, lai Jūs/Jūsu ģimene varētu veiksmīgi darboties kā audžuģimene? Lūdzu sarindojiet zemāk minētos apgalvojumus prioritārā secībā, kur 1 būtu – vismazāk nepieciešams un 6 – visvairāk nepieciešams!

Bāze: visi respondenti, n=413

Bāze vidējai vērtībai: respondenti, kuri ir snieguši konkrētu atbildi (netiek ņemts vērā atbilde "Grūti pateikt" minēšanas biežums), n=395

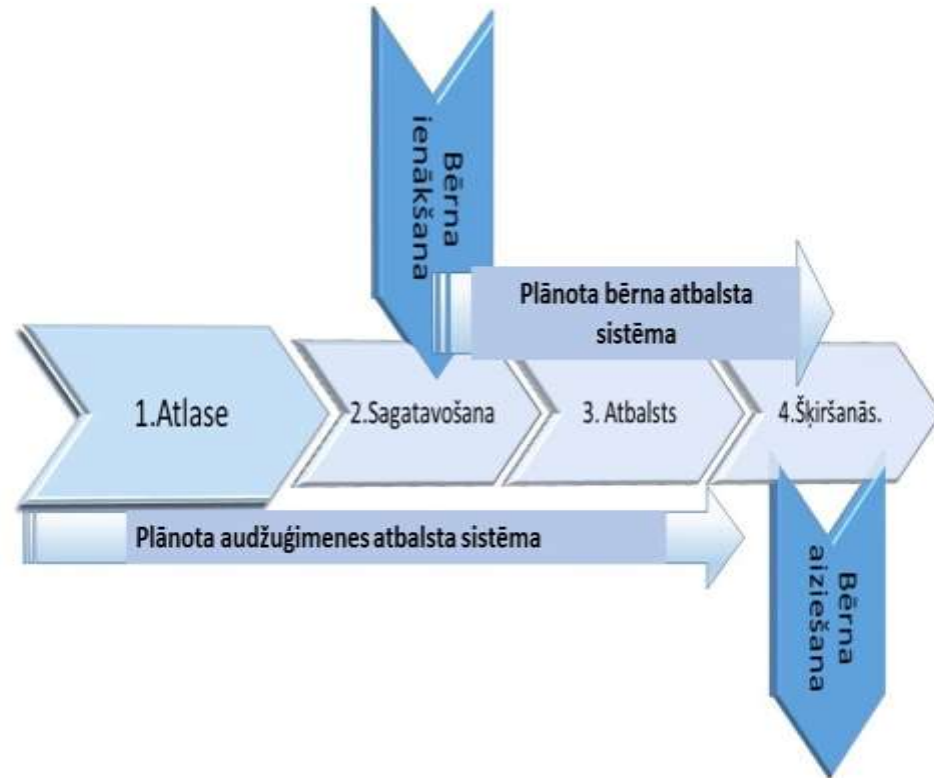
1. Plānota bērna atbalsta sistēma

Bērna vajadzību izvērtēšana, piemērotākās alternatīvās aprūpes piemeklēšana, rehabilitācijas, traumas mazināšanas, atbalsta u.c. nepieciešamo pakalpojumu piesaiste, atbilstoši bērna vajadzībām un interesēm.

2. Plānota audžugimenes atbalsta sistēma

Audžugimeņu piesaiste, sagatavošana, atbalsts un tālākizglītība.

Audžuģimenes «dzīves cikls» un divu paralēlo atbalsta sistēmu: bērna un audžuģimenes atspoguļojums

1. Audžuģimeņu atlase

Piesaiste

- Popularizēšana un jaunu ģimeņu piesaiste

Formālā atlase

- Formālo kritēriju, atbilstības pārbaude.
- Apmācību uzsākšana.

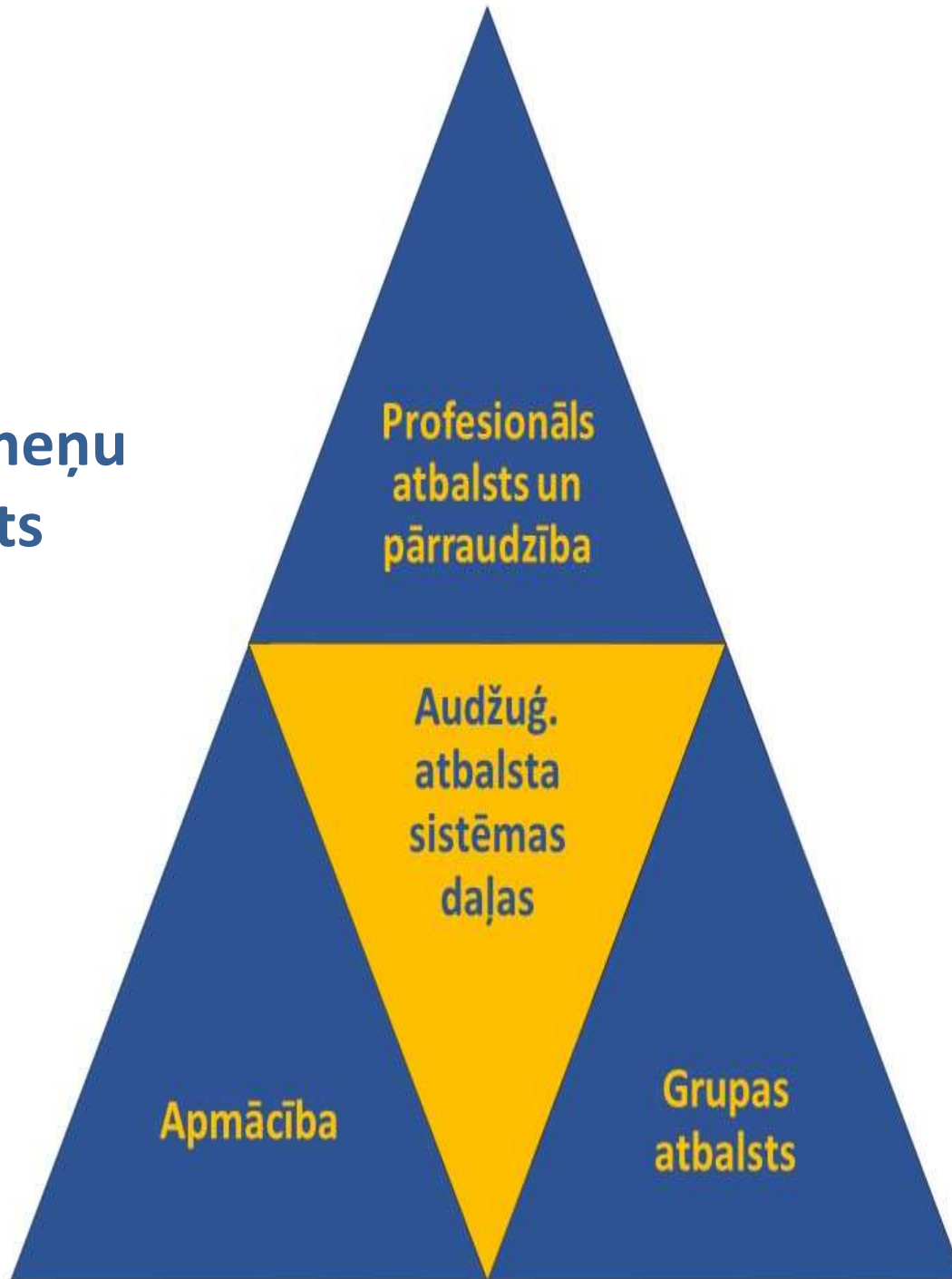
Padziļinātā atlase

- Padziļināta audžuģimenes kompetences izvērtēšana beidzot apmācības.
- Audžuģimenes kompetences, stipro un vājo pušu izvērtēšana turpinās līdz ar pirmā bērna ievietošanu.

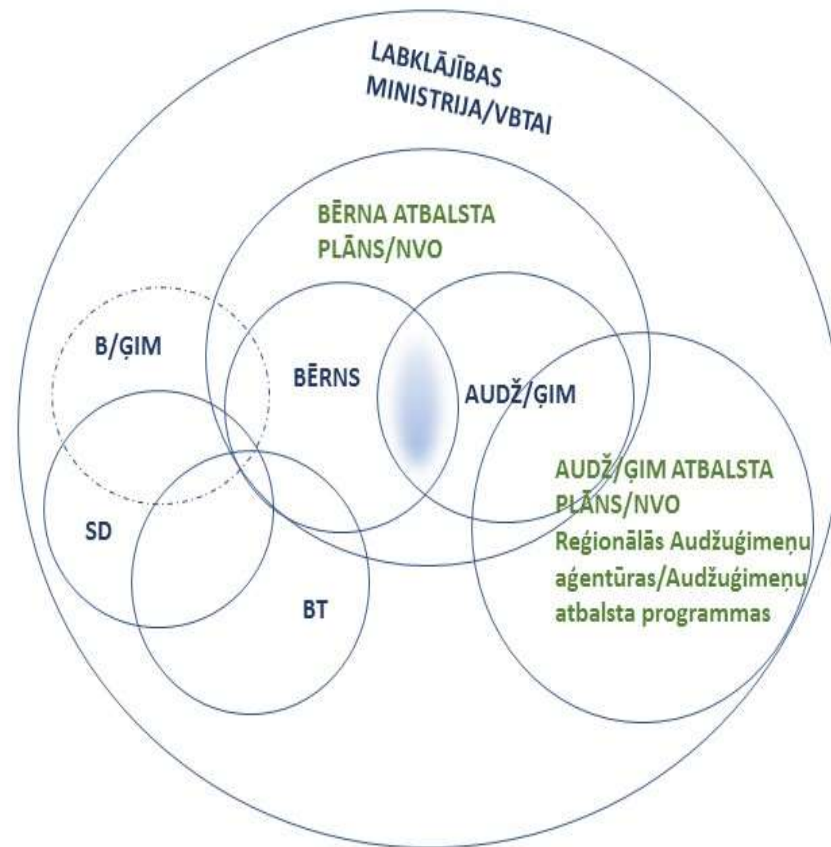
2. Audžuģimeņu sagatavošana

3. Audžuģimeņu atbalsts

Bērna un audžuģimeņu atbalsta sistēmas iesaistītās institūcijas un to mijiedarbība

Institūcija/speciālisti	Funkcijas
LM	Valsts ģimenes politikas un rīcības plāna realizēšana, t. sk. audžugimeņu modeļa koncepcijas īstenošana.
VBTAI	Alternatīvās aprūpes sistēmas pārraudzīšana.
BT	Bērna tiesību aizsardzība, t. sk. formālā lēmuma pieņemšana par alternatīvās aprūpes veidu, izmaiņām alternatīvā aprūpes formā.
Sociālais dienests	Sociālais darbs ar bērna izcelsmes ģimeni, gadījuma vadīšana, pakalpojumu piesaistīšana, bērna vajadzību izvērtēšana, starpinstitucionālās sadarbības organizēšana.
Bērna atbalsta plāna Komanda/Aģentūra/NVO	Speciālistu piesaiste audžubērna atbalsta plāna realizēšanā. Sociālais darbs ar gadījumu.
Audžugimeņu atbalsta plāna Komanda/Aģentūra/NVO	Iesaistīto speciālistu audžugimeņu atbalsta plāna realizēšanā darba koordinēšana un vadīšana, starpinstitucionālās sadarbības organizēšana.
Audžugimeņu aģentūra	Audžugimeņu darbības attīstīšana un pārraudzīšana, izglītošana un tālākizglītošana (t. sk. jaunu audžugimeņu piesaiste, sagatavošana, atbalsta pakalpojumu organizēšana bērnam un audžugimenei

Darbosimies kopā!

Paldies par uzmanību!

